सोऽहं यतिष्ये प्रशमं क्षत्तः कर्त्तुममायया। कुरूणां सृञ्जयानाञ्च सङ्ग्रामे विनशिष्यतां। ३३१५
सेयमापन्मया घोरा कुरुष्वेव समुत्थिता। कर्णदुर्य्योधनकृता सर्व्वे ह्येते तदन्वयाः।
व्यसने क्लिश्यमानं हि यो मित्रं नाभिपद्यते। अनुनीय यथाशक्ति तं नृशंसं विदुर्ब्बुधाः।
आकेशग्रहणात् मित्रमकार्य्यात् सन्निवर्त्तयन्। अवाच्यः कस्यचिद्भवति कृतयत्नो यथाबलं।
तत् समर्थं शुभं वाक्यं धर्म्मार्थसहितं हितं। धार्त्तराष्ट्रः सहामात्यो ग्रहीतुं विदुरार्हति।
हितं हि धार्त्तराष्ट्राणां पाण्डवानान्तथैव च। पृथिव्यां क्षत्रियाणाञ्च यतिष्येऽहममायया। ३३२०
हिते प्रयतमानं मां शङ्केद्दुर्य्योधनो यदि। हृदयस्य च मे प्रीतिरानृण्यञ्च भविष्यति।
ज्ञातीनां हि मिथो भेदे यन्मित्रं नाभिपद्यते। सर्व्वयत्नेन माध्यस्थं न तन्मित्रं विदुर्ब्बुधाः।
न मां ब्रूयुरधर्म्मिष्ठा मूढा ह्यसुहृदस्तथा। शक्तो नावारयत् कृष्णः संरब्धान् कुरुपाण्डवान्।
उभयोः साधयन्नर्थमहमागत इत्युत। तत्र यत्नमहं कृत्वा गच्छेयं नृष्ववाच्यतां।
मम धर्म्मार्थयुक्तं हि श्रुत्वा वाक्यमनामयं। नचेदादास्यते बालो दिष्टस्य वशमेष्यति। ३३२५
अहापयन्पाण्डवार्थं यथावच्छमं कुरूणां यदि वाचरेयं। पुण्यञ्च मे स्याच्चरितं महात्मन् मुच्येरंश्च कुरवो मृत्युपाशात्।
अपि वाचं भाषमाणस्य काव्यां धर्म्मारामामर्थवतीमहिंस्रां। अवेक्षेरन् धार्त्तराष्ट्राः शमार्थं माञ्च प्राप्तं कुरवः पूजयेयुः।
न चापि मम पर्य्याप्ताः सहिताः कुरुपार्थिवाः। क्रुद्धस्य प्रमुखे स्थातुं सिंहस्येवेतरे मृगाः।
॥ वैशम्पायन उवाच॥ इत्येवमुक्त्वा वचनं वृष्णीनामृषभस्तदा। शयने सुखसंस्पर्शे शिश्ये यदुसुखावहः।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि भगवद्यानपर्व्वणि श्रीकृष्णविदुरसंवादे द्विनवतोऽध्यायः॥ ९२॥
॥ वैशम्पायन उवाच॥ तथा कथयतोरेवं तयोर्ब्बुद्धिमतोस्तदा। शिवा नक्षत्र सम्पन्ना सा व्यतीयाय शर्व्वरी। ३३३०
धर्म्मार्थकामयुक्ताश्च विचित्रार्थपदाक्षराः। शृण्वतो विविधा वाचो विदुरस्य महात्मनः।
कथाभिरनुरूपाभिः कृष्णस्यामिततेजसः। अकामस्येव कृष्णस्य सा व्यतीयाय शर्व्वरी।
ततस्तु स्वरसम्पन्ना बहवः सूतमागधाः। शङ्खदुन्दुभिनिर्घोषैः केशवं प्रत्यबोधयन्।
तत उत्थाय दाशार्ह ऋषभः सर्व्वसात्वतां। सर्व्वमावश्यकञ्चक्रे प्रातः कार्य्यं जनार्द्दनः।
कृतोदकानुजप्यः स हुताग्निः समलङ्कृतः। ततश्चादित्यमुद्यन्तमुपातिष्ठत माधवः। ३३३५
अथ दुर्य्योधनः कृष्णं शकुनिश्चापि सौबलः। सन्ध्यां तिष्ठन्तमभ्येत्य दाशार्हमपराजितं।
आचक्षेतान्तु कृष्णस्य धृतराष्ट्रं सभागतं। कुरूंश्च भीष्मप्रमुखान् राज्ञः सर्व्वांश्च पार्थिवान्।
त्वामर्थयन्ते गोविन्द दिवि शक्रमिवामराः। तावभ्यनन्दद्गोविन्दः साम्ना परमवल्गुना।
ततो विमल आदित्ये ब्राह्मणेभ्यो जनार्द्दनः। ददौ हिरण्यं वासांसि गाश्चाश्वांश्च परन्तपः।
विसृज्य बहुरत्नानि दाशार्हमपराजितं। तिष्ठन्तमुपसंगम्य ववन्दे सारथिस्तदा। ३३४०
ततो रथेन शुभ्रेण महता किङ्किणीकिना। हयोत्तमयुजा शीघ्रमुपातिष्ठत दारुकः।
तमुपास्थितमाज्ञाय रथं दिव्यं महामनाः। महाब्भ्रघननिर्घोषं सर्व्वरत्नविभूषितं।
अग्निं प्रदक्षिणं कृत्वा ब्राह्मणांश्च जनार्द्दनः। कौस्तुभं मणिमामुच्य श्रिया परमया ज्वलन्।